

domaren sjelf lagbrytare, derigenom att han nödgas öfverskrida den stadgade tiden, eller också håller han rättegångsdagarna på alla tingsställen, men kan icke avsluta tingen förr än frampå hösten. I förra fallet är det allmänheten som vinner, genom en ferm expedition och domaren som förlorar, genom det ansvar som åtföljer lagöfverträdelsen; i sednare fallet förlorar allmänheten, genom en försenad expedition, och domaren blifver så öfverhopad af handlingar på en gång, att han måste hafva stor svårighet att kunna reda sig dermed, till föga gagn för lagskipningen; man måste nemligen besinna, att en domare på landet har mycket annat att göra under sommartiden än hålla ting, ty detta är den enda tid, då syner och egodelningsrätter kunna hållas, hvartill kommer vittnesförhör från Hofrätter och andra domstolar, häktade personer m. m.

Då nu anmärkta stadgande således är orimligt, och icke kan utan allmänhetens skada efterleivas, så tager jag mig friheten föreslå, att så väl 1 § af 2 kap. Rättegångsbalken som Kongl. Förordningen den 13 Januari 1757 måtte upphävas, och i stället stadgas: att, der 3 ting årligen hållas, året skall indelas i tre lika afdelningar för hvarje, inom hvilka ting må hållas, i öfverensstämmelse med hvarje ords olika förhållanden.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1869.

G. Bjerkander.

N:o 92.

Af Herr G. Bjerkander: derom att, vid bevillnings erläggande för fast egendom, afdrag måtte egaren medgifvas för den skuld, hvori han för egendomen häftar.

Vid sistlidne riksdag väcktes motion derom, att »till inkomst af kapital skulle räknas ej allenast ränta för utlånade eller i räntebärande

obligationer nedlagde eller hos penningförvaltande verk eller enskilde insatta penningar, äfvensom ränta å sådan vinst å rörelse, som icke kan inbegripas under benämning inkomst af arbete, utan äfven ränta å, uti egen fastighet insatt kapital». — Denna motion blef af Bevillnings-Utskottet afslagen på den grund »att, då, i det af motionären anförda fall, kapitalet i sådan egenskap upphört att vara räntebärande och blifvit förvandladt i fastighet, för hvilken åter bevillning skall på stadgadt sätt utgöras, det icke under något vilkor borde kunna ifrågakomma att, såsom motionären synes hafva åsyftat, bevillning borde på samma gång utgå, så väl för fastigheten som för det kapital, hvilket efter motionärens förutsättning blifvit i fastigheten nedlagdt». — Och blef detta betänkande af båda Kamrarne bifallet.

Häri genom har nu Representationen uttalat en vigtig princip, som förtjenar att taga fasta uppå. Det är nu icke egendom, som påföres bevillning, utan det är egaren; men hvad blir då konsekvensen deraf? Jo, att likasom kapitalisten åtnjuter ränteaftdrag för upplånadt kapital, så bör äfven fastighetsegaren åtnjuta aftdrag för den skuld han har på sin fastighet, hvilket också är upplånadt kapital. — Detta har så mycket mera skäl för sig nu, sedan bevillningsaftdraget upphörde, som Staten för närvarande uppbär i verkligheten dubbel bevillning af kapital, nemligen både af långgifvaren och låntagaren, som använder penningarne till fastighetsköp. — Orättmätigheten af detta ockrande å Statens sida har varit insedd, alltsedan den nya Bevillningsförordningen efter 1859 års riksdag utkom, hvaruti kapitaler ålades bevillning, — en åtgärd, hvilken väl i och för sig var rättvis, men som dock i sina följder medförde de största orättvisor, som alltsedan fått fortgå och lära icke kunnat afhjelpas på annat sätt, än att antingen kapitaler insatta i fastighet beskattas, eller ock aftdrag medgifves för egarens skulder. Det förstnämnda alternativet är af Representationen ogilladt, och således återstår blott det sista. — Jag förutser tvenne anmärkningar som här emot komma att göras: den ena, att bevillningen härigenom komme att minskas, och den andra, att det vore förenadt med svårighet att få reda på fastighetsegares skulder. — Det förstnämnda kan hjälpas genom att höja bevillningen, i fall det skulle visa sig att sådant behöfves, och hvad det sistnämnda angår, så kan det icke vara svårare att få reda på fastighetsegarens skulder än på kapitalistens; hufvudsaken är, om man anser åtgärden rättvis, och gör man detta, så måste alla svårigheter undanröjjas; och rättvist måste det vara att alla landets innevånare bidraga till statsutgifternas bestridande efter sina tillgångar, och icke som nu tillgår skatta för sina skulder. Mångfaldiga ojemnheter återstå härför-

utan, som äro svårare att afhjelpa: denna synes vara lätt, sedan principen en gång är gifven; och det är derföre som jag vördsamt föreslår den förändring i Bevillningsförordningen:

att, vid bevillnings erläggande för fast egendom, afdrag måtte egaren medgifvas för den skuld, hvori han för egendomen häftar.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 20 Januari 1869.

G. Bjerkander.

N:o 93.

Af Herr **P. Östman**: Om nedsättning i anslaget för Kongliga teatern.

Vid nästlidne riksdag väcktes af flere denne Kammarens ledamöter fråga, dels att anslaget till Kongl. teatern skulle nedsättas, dels att det å Riksstaten uppförda anslaget skulle helt och hållet försvinna, men Höglofliga Stats-Utskottet som behandlade i ett sammanhang alla de motioner, som voro väckta i frågan, afstyrkte all nedsättning i berörda anslag, hufvudsakligen på den grund, att Kongl. teaterns skulder, som, enligt revisionsberättelserna 1861, utgjorde 34,474 R:dr 28 öre, hade för hvarje år ökats så, att den år 1867 belöpte sig till 159,129 R:dr 53 öre och det oaktadt Staten en följd af år för teaterns underhåll bidragit med 75,000 R:dr årligen. Vid behandlingen af Stats-Utskottets i ämnet afgifna Utlåtande N:o 31 blef efter åtskilliga meningsstrider sist berörda anslag nedsatt till 60,000 R:dr, det vill säga samma belopp som Kongl. Maj:t i sin nädiga Proposition till innevarande Riksdag om statsverkets tillstånd och behof föreslagit till understöd för utdikningar och aftappningar i de sex norra länen, jemte fyra häradar i Wermlands län. Med antagande, att innevarande Riksdag i båda fallen skulle låta stanna vid detta belopp, kan man billigtvis fråga sig: medför Kongl. teatern samma